

han har dannet sig en Mening, har han en vis Berettigelse, ja maaske en Forpligtelse til at udtale den, og det er denne Doms Virkninger, og derom skal jeg tillade mig at udtale, hvilken Mening jeg har dannet mig. Naar Dommen altsaa gaar ud paa dette, som jeg har nævnt, saa spørger jeg: Hvad er det for Befalingsmænd i Hæren, hvorom dette statueres? For alle, der have Øjne og Øren, kan det ikke være ubekendt, at der iblandt Underofficererne — det er kun disse Befalingsmænd, Dommen angaar, saa der er ikke Grund til at tale om andet — er et Tal — hvor stort eller hvor lille, derover gives ingen Tælling —, som i politisk Henseende nærer dels radikale, dels socialdemokratiske Anskuelse. Det er en Kendsgerning, som intet forstandigt Menneske kan benægte. Og spørge vi saa os selv — og jeg har Grund og Berettigelse til at opkaste dette Spørgsmaal —: Hvorledes ere da disse Underofficerer i Hæren, der nære radikale og socialdemokratiske Anskuelse? Ja, da maa jeg sige, at efter alt, hvad der tjenstligt og utjenstligt er kommet til min Kundskab, ere disse Underofficerer i Hæren af radikale og socialdemokratiske Anskuelse saadanne, at de i Fredstid udføre deres Gerning, deres Pligter med samme Omhu, samme Samvittighedsfuldhed, samme Respekt for overordnede og Agtelse for underordnede som alle gode Underofficerer i Hæren. Dette er det, som jeg haaber, at andre, naar de søge Underretning derom, ville komme til en Bekræftelse af. Altsaa saadan er Manden i Fredstid, og der er ikke den fjerneste Grund til at betvivle, at i Krigstid vil han, ligesom Underofficerer af andre politiske Anskuelse, være opsat paa at sætte sit yderste af fysisk og aandelig Kraft ind paa Fædrelandets Forsvar og vil, som enhver anden Underofficer, i fornødent Fald ofre sit Liv for Fædrelandet. Naar det nu er saadan — og saadan er den Underofficer, om hvem Dommen taler, og om hvem den statuerer det, jeg nys har sagt —, naar det er Tilfældet, og naar jeg dernæst spørger mig selv: hvad vil Virkningen for Hæren være af, at en Dom statuerer noget saadant, da kan jeg ikke komme til noget andet Resultat, end at Virkningen for Aanden i Hæren vil være skadelig, og at Dommen for Disciplinen i Hæren — jeg vil haabe, den ikke skal gøre nogen som helst Virkning — vil være skikket til at virke meget skadelig. Jeg haaber, at Disciplinen, som er god, ikke lader sig rokke derved. Men naar dette nu er Tilfældet — Dommen selv skal

jeg lade ganske uomtalt; om dens Virkninger har jeg dannet mig min Mening, og om dem udtaler jeg min Mening —, at denne Doms Virkninger maa siges at være saadanne, saa giver jeg den ærede Ordfører for Forespørgerne Ret i, at der her er Anledning til at sige: Her er noget for Lovgivningsmagten at gøre. Dommerne selv kunne vi naturligvis ikke røre; de to Parter i denne i og for sig lidet betydningsfulde Sag er der slet ikke Tale om. Jeg benytter ganske i Forbigaaende Lejligheden til at give den ærede Ordfører for Forespørgerne den krævede Oplysning om, hvorvidt Oversergent Sørensen er bleven afskediget eller søger sin Afsked. Oversergent Sørensen er lige saa tryk som enhver anden veltjent Underofficer i Hæren mod vilkaarlig Afskedigelse, og intet er mig bekendt om, at han søger sin Afsked.

Men altsaa, medens der med Hensyn til selve Parterne aldeles intet er at foretage, er der Anledning til at tænke over, hvad der er at gøre. Dommen selv er inappellabel og kan ikke ændres. Dommerne selv skulle ikke røres. Det er altsaa det Grundlag og de Regler, hvorefter Dommen er kommen til Stede, det er dem, som Lovgivningen og vi maa rette vor Opmærksomhed paa for at faa dem ændrede. Thi en Lovgivning, der kan frembringe en Dom, der virker skadelig som denne, bør ændres; deri er jeg fuldstændig enig med de ærede Forespørgere. Hvorledes saa ændres? Ja, her føler jeg Trang til straks at sige, hvorledes vi vilde være stillede nu, ifald Lovgivningsmagten i sin Helhed havde fulgt dels de Spor, som hele dette Ting har anvist ved tidligere Beslutninger, dels hvad de, der dele Anskuelse med mig, have anvist som Spor.

Jeg tillader mig her at erindre om, hvad De meget godt vide altsammen, at da den borgerlige Retsplejereform var forelagt, og der derom var blevet nedsat et Udvalg paa 15 Medlemmer, fremkom der i Begyndelsen af 1902 en Betænkning, og i denne Betænkning udtales det ganske enstemmigt af dette Udvalg — det er altsaa en Røst, der lyder fra hele det samlede Ting —, at „Hvad de militære Retter angaar, er Spørgsmaalet her ikke om deres Ophævelse — i Modsætning til de gejstlige Retter, som man tænkte paa at ophæve —, men om deres Begrænsning til militære Tjenesteforseelser. Man har i Udvalget været enig om, at saadan Begrænsning bør foretages“, om at Begrænsningen af de militære Jurisdiktioner til militære Tjenesteforseelser bør foretages, det har dette Tings udvalgte